

ALGYSHAT

Благодарственное письмо

Құрметті Анварова Сайладысқызы Шалабаевна

Сізді шұғылалы көктемнің әсем мерекесі – 8 наурыз -
Халықаралық әйелдер күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Келес өнірінің білім беру саласының дамуына үлес қосып,
өзінізді білімді де іскер, кәсіби маман ретінде көрсете
білгеніңіз үшін, тәуелсіз казак елінің дамуына қосып келе жатқан
еңбектерініз үшін шексіз алғыс білдіремін!

Көктемнің басымен келетін мерекелік көңіл-күй Сіздің сергектігіңіз
бен күш-жігеріңіздің қуат көзіне айналсын. Ажарланып, құлімдеген
күндей нұрланып, шаттық пен қуанышқа бөленіп, береке-бірліктің
бастаушысы, иғі істердің костаушысы болып жүре беріңіз.

Құрметпен,
Келес ауданының адами әлеуетті
дамыту болімінің басшысы

Б.Абдиев

Тіркеу № 139

Абай ауылы, 2021ж

«РУХАНИ ЖАНГЫРУ» АКПАРТТАЙҚ-САРАНТАМАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ»
«ТАҒЫЛЫМ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛЫ

ДИПЛОМ

І ДЭРЕЖЕ

«Рұхани жаңғыру» акпараттық-сарантамалық орталығы және
«ТАҒЫЛЫМ» республикалық ылыми-әдістемелік журналы ұйымдастырыған
«Үздік педагогикалық жұмыстар» республикалық конкурсының
«Үздік макала» номинациясы бойынша
І орын алғандығы үшін

Сайлаукул Омарова

МАРАПАТТАЛАДЫ

АТКАРУШЫ ДИРЕКТОР

26 КАЗАН 2020 жыл

F. ЗАМБАЕВА

№ 2020 10(81)-429-ТК

Нұр-Сұлтан, 2020

САЙЛАУКУЛ ОМАРОВА,
МКҚҚ №3 «Көркем» бөбекжай бақшасының II санатты тәрбиешісі
Түркістан облысы, Келес ауданы, Абай ауылы

ХАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАСЫНДАҒЫ АУЫЗ ӘДЕБИЕТІ ҮЛГІЛЕРІ НЕГІЗІНДЕ БАЛАЛАРДЫ ЕҢБЕК СҮЙГІШТІККЕ ТӘРБИЕЛЕУ

Тәрбиенің біртұтас өзіндік жүйесінің калыптасуына ықпал етуші басты себеп казак халқының балажандылығы, балага деген ерекше махаббаты, ілтираты болса керек. Халықтың осындай ерен қасиетіне кезінде тамсанып, таңданбаған этнограф, фольклорист, зерттеушілер кемде-кем екені белгілі.

Еңбек Қазақстан жағдайында мал шаруашылығымен, егіншілікпен байланысты болды. Еңбек адамның ауыр еңбегі үлттық мактандық айналып, балалардың еңбекке деген сүйіспеншілігін тәрбиелейді. Халық еңбекті адамға табиғаттың берген сыйы деп қарап, оны дәріптейді: «Еңбек тұбі – береке», «Еңбексіз өмір – сонғен көмір», «Еңбеті каттының ембегі тәтті». Халық даналығы адамның еңбекімен ғана корікті болатынын ескертеді. Халық жалпыға еңбек тәрбиесін беруді қуаттап, жауапты, жүйелі, ақылга қонымды қоғамдық пайдалы еңбек етуді ұсынды.

Тұрлі тәрбие әдістері арқылы баланы 5-8 жастан бастап үй еңбекіне үйрету отбасынан басталған, оның барысында ата-аналар оларды тек өзі үшін ғана емес, халық иғілігі үшін еңбек етуге, еңбекке құрметпен карауга, еңбек үрдісінің куаныш ләззатын сезініп, түсіне білуге үйретті. «Еңбек етпеген ішіп жемейді» деген қағиданы басшылықка алған ата-аналар балаларының мамандық алуына, «шебер» болуына қамқорлық жасады, еңбекке тәрбиеледі.

Ақын Мұқымқұлы ХҮІІ ғасырда халық даналығын жинап, баланы жастайынан еңбекпен шынықтырмаса, кейін жалқау болатындығын ескерткен. Барлық халықтарға ортак пікір: «Қолөнер артықтық етпейді», «Жігітке жетпіс өнер де аз».

Тарихта жас ұрпакты алуан тұрлі еңбек іскерліктерімен, дагдыларымен

каруландырудың құнды тәжірибесі жинақталды. Халық еңбек дағдыларымен

каруландыру көп уакытты, күш – жігерді талап ететінін жақсы түсінді. Жұмыс істей алмаудың объективтік себептерін іздеудің кажеті жок. Шеберлік бірте – бірте табанды еңбек арқылы келеді. Еңбектің нәтижесі санада ойластырылады. Еңбек ету онай шаруа емес, соңықтан халық: «Нәзіктікке емес, кындыққа үйрөн» деп көнсө береді.

Еңбекке байланысты кісінің соры, жаман әдет, жат мінез – еріншектік,

жалқаулық. Халық еңбектен жалықкандарды, жалқауларды, женіл жұмыс іздегендерді, біреудің еңбекімен күн көретіндерді, оз еңбекінің нәтижесін ойламайтындарды да күлкі етеді, сынайды: «Еріншектің ертені бітпес», «Жалқау күн батарда жұмыска кірседі», «Жалқау бір жұмысты екі рет жасайды, тікесінен тұрып ұйықтайды, отырып жұмыс істейді», «Арамтамактың тамақ ішу, ұйықтау, керісу сиякты үш жұмысы бар»[13].

Балаларды ерте бастаң еңбек тұрларіне баулу, мысалы, мал және ауыл шаруашылығына үйрету, алуан тұрлі колданбалы өнер бұйымдарын жасауға тарту, балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып ой – орісіне, іскерлігі мен дағдысына талапты қүшайту әрбір отбасының негізгі міндетіне айналды. Ұл бала шаруашылық жайын күйттесе, қыздар үй шаруашылығымен айналысты (үй ішін жинады, іні – сінлілерін күтті, кесте тігіп, құрак құрады, т.б.).

1- ерекшелік: балалар үлкендерге комектесе және олардың өнегелі істерін, шеберлік дағдыларын кабылдай отырып, үнемі табиғат аясында жүрді, оның әсемділігін ләззэт алды. Құннің шығуы мен батуын бакылап құстардың көnlіді әнін, шегірткенің шырылын, малшылардың откен – кеткен әнгімелерін; ән – күй, ертегілерін естіп өсті. Балаларды еңбекке бұлай ерте арапастыру олардың адамгершілік қасиеттерінің калыптасуына,

«РУХАНИ ЖАНҒЫРУ» АҚПАРАТТЫҚ-САРАПТАМАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

АЛҒЫС ХАТ

Құрметті Сайлаукұл Омарова!

Сізге «ТАҒЫЛЫМ» гылыми-әдістемелік журналының дамуына елеулі үлес қосып, өз тәжірибелеріңізді еліміздің педагогикалық қауымымен бөліскеніңіз үшін шын жүректен алғыс білдіреміз!

Өскелең үрпақ тәрбиелеудегі сіңіріп жатқан қажырлы еңбегіңізге табыс, отбасыңызга береке, бірлік тілейміз!

Құрметпен,
Бас редактор

Н. Куандыков

Нұр-Сұлтан қаласы, 2020 жыл